

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਵੀ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਸੀ. ਜੇ., ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੀ. ਆਰ. ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.

ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਅਕਤੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1985 ਦਾ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ 1512 ਨੰ

1980 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ 1700 ਵਿੱਚ

1982 ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ 235

17 ਮਈ 1988

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ V)— ਧਾਰਾ 149, 151, 152 ਅਤੇ ਆਰਡਰ XLVII— ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ I)- ਸੈਕਸ਼ਨ 28-ਏ- ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਅਪੀਲ ਦੇ ਸੇਮੇਰੰਡਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ—ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ—ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ—ਸੈਕਸ਼ਨ 28-ਏ ਦਾ ਘੇਰਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੱਬਿਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਜਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋਵੇ- ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਫੀਸ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਆਖੇ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 149 ਵਿੱਚ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਆਰਡਰ 47 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੀਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 152 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਫਰਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(ਪਰਾ ੮)

ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਹੋਰ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ, ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ ਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਤਮ ਬਣ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ। (ਪਰਾ ੯)।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮਦਦਨਜ਼ਰ 13 ਦਸੰਬਰ, 1985 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ:

ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਾਰਨ ਜੋ ਕੇਸ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੀ - ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਕਾਰਨ ਜਿਹੜੇ ਕੇਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਇੱਥੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਘਾਟ ਨੂੰ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਬੈਂਚ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕਾਈ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।

149 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਨੈਪੱਤਰ ਧਾਰਾ 151 ਸੀਪੀਸੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। 976

ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 2 ਦਸੰਬਰ, 1982 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਦੇ ਹੋਏ ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਨੂੰ 30 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਤੇ 15 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਲਈ ਏ.ਐਲ.ਬਾਂਸਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਮ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਮਿਸ ਰਿਤੂ ਬਾਹਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ। ਵਿਚੋਲਗੀਰ ਵਜੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ। ਜਿਵੇਂ

ਕੇਸੀ ਪੁਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੀ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲਈ।

Banta Singh and others v. Union of India and others
(V. Kamaswami, C.J.)

ਨਿਰਣਾ

ਵੀ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਸੀ. ਜੇ

(1) ਇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 149 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 976"।

(2) ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਕਿਹੜੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਹੁਣ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2243.52 ਏਕੜ (10768 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 18 ਬਿਸਵੇ) ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਹੱਦ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਛਾਉਣੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 4(1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1974 ਨੂੰ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 10 ਅਕਤੂਬਰ, 1974 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀਆਂ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਨੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਬੈਲਟਾਂ 'ਏ', 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੈਲਟਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਨਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਅਤੇ ਕੰਪਨੇਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ। ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ 4,500 ਤੋਂ ਰੁ. 16,000 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਅਤੇ 11 ਜੂਨ, 1975 ਦੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਅਤੇ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਆਜ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ 161 ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ। ਐਕਟ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਠਿੰਡਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਠਿੰਡਾ, ਨੇ ਲਗਭਗ ਉਹੀ ਤਿੰਨ ਬੈਲਟਾਂ ਅਤੇ ਬੈਲਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਲਾਕਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ੋਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ। 5,625 ਤੋਂ ਰੁ. 20,000 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ। ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਉਸ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ 1980 ਦੇ ਆਰ.ਐੱਫ.ਏ. ਨੰ. 1700 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 1,60,000 ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਗਰਾਊਂਡ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਐਪਲੀ ਕੈਂਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ :-

“ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ Rs. 1,60,000 (ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਲੱਖ ਸੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਕੇਵਲ ਰੋਤ) ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ, - ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 1,60,000

'^;

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੁ. 1,60,000 (ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੱਖ ਸੱਠ ਹਜ਼ਾਰ) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਵਿਦਿਆਲੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਧ।

(3) ਇਹ ਅਪੀਲ ਮੈਂ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ 10 ਨਵੰਬਰ, 1981 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਆਈ.ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ. ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਬੈਲਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੋ ਬੈਲਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਸੜਕ ਤੋਂ 500 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਪਹਿਲੀ ਬੈਲਟ ਅਤੇ ਰੀ ਮੇਨਿੰਗ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਬੈਲਟ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲੀ ਬੈਲਟ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਰੇਟ 'ਤੇ com ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ। 15 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼, ਭਾਵ 72,600 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ 25,000 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਆਮ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੁਮ ਸੋਲੋਟੀਅਮ ਅਤੇ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਖਰਚੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਬੈਲਟ ਲਈ 72,600 ਅਤੇ ਰੁ. 25,000 ਰੀ- ਮੇਨਿੰਗ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ - ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ: -

“ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਭ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ 1982 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 235 ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਦਰ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੀ ਪੱਟੀ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 25,000 ਰੁਪਏ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਰੁ. ਸੜਕ ਤੋਂ 500 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਪਹਿਲੀ ਬੈਲਟ ਨੂੰ 72,600 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਹਿਲੀ ਬੈਲਟ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਦੀ ਹੈ। 25,000 ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਬੈਲਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਦੂਜੀ ਪੱਟੀ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਗਰਾਊਂਡ ਨੰਬਰ 9 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰੁਪਏ ਲਈ 85,000 (ਸਿਰਫ ਪਚਾਸੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 85,000

“ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ/ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। 85,000 (ਸਿਰਫ ਪਚਾਸੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਨੇ 8 ਦਸੰਬਰ 1982 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਅਕ ਐਡ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। . ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੀ ਬੈਲਟ ਲਈ 8 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਪੱਟੀ ਲਈ 15 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਠਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮੁਨਸ਼ੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ 500 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕੰਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। . 8 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਾਧਾ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ

Banta Singh and others v. Union of India and others
(V. Kamaswami, C.J.)

ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੱਕ ਵਧੀ ਹੋਈ ਰਕਮ 'ਤੇ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਅਤੇ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ - ਅਨੁਪਾਤਕ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਸਾਡਾ ਜ਼ੋਰ)।

(4) ਇੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ (1982 ਦਾ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਨੰ. 235) ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 85,000, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1894 (1984 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 68) ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਇਸ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਬਜਾਏ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18, ਧਾਰਾ (ਏ) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ

"ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਵਿੱਚ 'ਛੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ 'ਨੌ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ' ਸ਼ਬਦ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।" ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30(2) ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ " ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 155 ਅਤੇ 1 ਧਾਰਾ 183 ਦੀ ਧਾਰਾ 155 ਅਤੇ 1 ਧਾਰਾ 183 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਵਾਰਡ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਅਲਾਪ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1982 ਦੇ ਦਿਨ (ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 1982 ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਐਕਟ। ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ - ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 28-ਦੇ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

"28-ਦੇ. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ। -(1) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀ.ਸੀ. ਕਲੈਕਟਰ ਯੂਕੋਂਡਰੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 1 11 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਥੀਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੀ ਸੀ. ਸੈਕਸ਼ਨ 4, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਜੋ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵੀ ਹਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਕੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- (2) ਕਲੈਕਟਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਕਰੇਗਾ। ਬਿਨੈਕਾਰ
- (3) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ , ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ,

ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 18 ਤੋਂ 28 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ, ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।"

ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1982, ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 1982 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਾਖਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 24 ਸਤੰਬਰ 1984 ਨੂੰ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ (1) 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਅਤੇ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 8 ਦਸੰਬਰ, 1982 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1982 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਐਕਵਾਇਰਿੰਗ ਅਫਸਰ ਖੁਦ 11 ਜੂਨ, 1975 ਨੂੰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਚਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ

Banta Singh and others v. Union of India and others
(V. Kamaswami, C.J.)

ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 28-ਏ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। 8 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 38,720 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦੇ ਫਰਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਧੇ ਹੋਏ ਸੋਲਟੀਅਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ³¹ ਵਿਵਾਦ >1 ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪੋਨੈਂਸ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤ ਵਿਅਕਤੀ । - ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। 8 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਫਰਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 8 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰਨ ਡਮ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰੋ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧਾਓ। 8 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਦਲੀਲ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਸੀ। 85,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ. 8 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਸੋਲਟੀਅਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਸੋਲਟੀਅਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

(7) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 149 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ 47 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਪੁਨਰ-ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(8) ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 149 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ: -

ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ / ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ

ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ - ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ, ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਅਜਿਹੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਉਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

"ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 149 ਸਿਰਫ ਉਸ ਲਿਖਿਤ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਖਿਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਜਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਪਰਮਿਟ ਲਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋਵੇ। ਘਾਟੇ ਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ, ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹੇ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 149 ਵਿੱਚ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਰਡਰ 47 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੀਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 152 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਹੁਕਮਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(9) ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 71Wview ਸੈਕਸ਼ਨ 28-A ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਜਿਸਨੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। . ਇੱਕ ਜੋਰਟੀਓਰੀ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਖਿਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਸਨ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਸੋਧ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਧਾਰਾ 28-ਏ. ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ

Banta Singh and others v. Union of India and others
(V. Kamaswami, C.J.)

ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ed. ਇਹ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਬਦਲੇ।

(10) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਕਰਨਲ ਟੌਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜਾਬਤ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 53, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਬਤਾ, 1908 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਐਕਟ।" ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਮੂਲ ਫਰਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ, 1870 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ: -

ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ 'ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਅੰਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ *ਕੀਮਤ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।* ਹੁਣ ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਕਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਫੀਸ ਦੇ ਨਾਲ ਚਾਰਜਯੋਗ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ,

Banta Singh and others v. Union of India and others
(V. Ramaswami, C.J.)

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ -ਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਈ ਉਚਿਤ ਫੀਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੰਬਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। . ਜੇਕਰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਜਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਾਟੇ ਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਹੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਲੀਬਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 47 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਗੁਆਚ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 85,000 ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਆਧਾਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਬਿੰਦੂ *res Integra* ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਰਸੀਵਲ ਬਨਾਮ ਕਲੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਚਟਗਾਉਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, (1) ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਨ: ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 22 ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਚਟਗਾਵ ਦੇ ਅਪੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਸੀ। 21,726-4-10. ਦਾਅਵੇਦਾਰ 1, 2 ਅਤੇ 5 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਉਸ ਰਕਮ ਲਈ 13,000 ਅਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ 'ਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। -40,000। ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚਟਗਾਉਂ ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ, ਜੋ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ 13,000

ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ; ਅਪੀਲ ਦੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:-

“ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗਲਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਮੌਕੇ ਜਿੰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਜਾਂ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ 'ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ' ਉਹ ਰਕਮ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ; ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਸਨੇ ਪ੍ਰੋ ਵਿੱਟ ਲਈ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ, ਖਾਤੇ ਲੈਣ 'ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰਕਮ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਪੌਟ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 53, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚਾਰ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ

Banta Singh and others v. Union of India and others
(V. Ramaswami, C.J.)

ਖੇਲੋਗਾ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ 10 3 the3 ਨੂੰ

plainthf, [nisS stating the2 ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ
ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਰਕਮ, ਜਾਂ ਜੇ ਉਸਨੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਜਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ
ਲੈਣ ਲਈ, ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਪਰ
ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 582, ਕੋਡ ਆਫ
ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੁਆਰਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ
ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦਾ। ਇਹ, ਬੇਸ਼ੱਕ, -
ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ
ਲਾਂਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਸਨਮਾਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਲਈ। ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਆਪ
ਚੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ
ਉਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣਤਾ ਲਿਆਵੇ- ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਆਮ ਮਾਮਲਿਆਂ
ਵਿੱਚ, ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ
ਹਨ।, ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਲਈ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ
ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੰਨ ਲਓ,
ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਟ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ
50,000 ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। 50,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ 20,000
ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।
10,000 ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ
ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਵੀ
ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਅਸੀਂ
ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ
ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਧਾਰਾ 582, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ
ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਾਡੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ
ਰਕਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ, ਅਤੇ ਆਮ ਸਟੈਚੂਰੀ
ਭੱਤੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ।"

(11) ਸੂਰੀਆ ਰੋ ਬਨਾਮ ਕੋਟਾਗੇਰੀ ਬੁਚੀਆ, (1838) 2 ਮੂਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਵਿੱਚ 7 ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਊ ਦੁਆਰਾ
1111 ਸਮਾਨ ਸਵਾਲ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਾਂ 113. ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 25,387 ਉਪਜ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਜੋਂ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ, ਸਾਢੇ ਝਗੜੇ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਵਧੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

“ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਸਲ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਰਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਜੋੜਨਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਹ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨਾਲੋਂ।”

ਪੁੱਟਾ ਕਨੱਈਆ ਚੇਟੀ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੁਦਰਾਭੱਟ ਵੈਕਟ ਨਰਸਾਯਾ, (2) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ: -

“...ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਖਾਤਿਆਂ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ; ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਹ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਕਮ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਰਕਮ ਮੁਦਈ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।”

ਨਰਾਇਣ ਪਿੱਲਈ ਬਨਾਮ ਰਾਘਵਨ ਪਿੱਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, (3) ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ, "ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਹੈ; ਸਿਰਫ਼ ਰੁਪਏ 150 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਵਾਰਡ। 206-3-8 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਈ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ILR (40) ਮਦਰਾਸ 1

(3) ਏਆਈਆਰ 1953 ਟਰਾ-ਕੰ. 563

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਾਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਾਮਾਤਰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਧਨ - ਰਾਸ਼ੀ. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ *ir*[^] 1985 SC 1576 ਦੇ

Banta Singh and others v. Union of India and others
(V. Kamaswami, C.J.)

ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਤੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਨਾਮਾਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਉਹ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮਾਮੂਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਬਰਤਰਫ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਕੋਈ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਜਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਆਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸਲ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੀਤ. ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ (ਦਾਅਵੇਦਾਰ) ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਾਂ ਅਤਿਕਥਨੀ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੁਦੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬੇਤੁਕੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦਾਅਵੇ ਨਾ ਕਰੇ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਲਗਾਉਣਾ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ੁਦੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਜਾਂਚ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰੁਕੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇੱਕ ਬੇਚੈਨ, ਗੈਰ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਕਰੇਗਾ। ਜ਼ੁਆ ਖੇਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ. ਜੁਏਬਾਜ਼ ਵੀ ਦਾਣਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੱਡੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਕਰੋ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀ ਮੈਮੋਰਨ ਡਮ ਆਫ ਗਰਾਉਂਡ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਹਨ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਵੀ

(12) ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (4) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ, ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਵੱਖਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। 1982 ਦੇ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. 235 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਕੇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 6 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਉਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਾਂਗ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਕੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਤਕਨੀਕੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਉਚਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਨਿੱਜੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

(4) AIR 1985 SC 1576.

Banta Singh and others v. Union of India and others
(V. Kamaswami, C.J.)

ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ/ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਤੇ ਦੇ ਪੈਰ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਵਪੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁੱਲ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਧਾਰਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਘੱਟ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਲਿੰਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਬਣੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਰਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਣਜਾਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਕਨੀਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰੇ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਜਾਇਜ਼-ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਦਰ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। .

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਬੈਚ ਅਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਗਣਿਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿਚਲੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਮੰਗੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਉਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏਆਈਆਰ 1985 ਐਸਸੀ 1576 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ।

(13) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏਸ਼ੀਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸੋਧ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰੇਗਾ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਸੋਧ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਦਾਅਵਾ, ਇੱਕ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਦੇਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ .grounds ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਉਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਸੀ, ਉਹ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

(14) ਰਾਮ ਮੇਹਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ .

Banta Singh and others v. Union of India and others
(V. Ramaswami, C.J.)

ਭਾਰਤ (5), ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਆਰਡਰ 47 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ- ਫੀਸ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠੇ ਗਏ ਤੱਥ, ਜੋ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਹਨ: ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਇੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 15,000 ਪ੍ਰਤੀ ਵਿੱਘਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 10,000 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ, ਜਿਸ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 15,000 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਯੋਗ ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। ਦੋ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 3,500 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ। 15,000 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ। ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਅਗਲੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰੁ. 3,500 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤੀ। 10,000 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਰੁ. 10,000 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ, ਪਹਿਲੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। 10,000 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੁ. 10,000 ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਦਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। 10,000 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ। ਉਸ ਆਰਡਰ 47, ਨਿਯਮ 1 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਥੇ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸੇ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। 15,000 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ, ਪਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ, ਸਗੋਂ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ। 3,500 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ। ਜਦੋਂ ਬੈਂਚ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸੇ ਐਕੁਆਇਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ

(5) ਏਆਈਆਰ, 1987 ਦਿੱਲੀ 130.

ਰੁ. 10,000 ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਘਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਮੰਗੇ ਸਨ ਜੋ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਖੁਦ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ ਓਨੀ ਹੀ ਸੀ ਜਿੰਨੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬੈਲਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੈਲਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੰਡਿਆ ਸੀ। ਜ਼ੋਨਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕਾਂ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦਿੱਤਾ। 4,500 ਅਤੇ ਰੁ. 16,000 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਅੰਤਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ। 5,625 ਤੋਂ ਰੁ. 20,000 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦੋ ਬੈਲਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਬੈਲਟ 500 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੂਜੀ ਬੈਲਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 1,60,000 ਅਤੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 85,000 ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾਅਵਾ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਹੈ। 1,60,000

(15) ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ, ਮਾਮਲਾ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਇਕ ਵਿਦਵਤਾ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1365-80 ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਏਆਈਆਰ 1985 ਐਸਸੀ 1576 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇ ਹਾਂ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿਚ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਡੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

Banta Singh and others v. Union of India and others
(V. Kamaswami, C.J.)

(16) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੰਗੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

„ ਇੱਕ ~* -

(17) ਕੇਸ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਗਏ ਕੁਝ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰੋਟਾਂ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ 'ਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਖਦਸ਼ੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗੀ, ਇਸ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਅਤੇ ਵਧੀ ਹੋਈ ਕਾਮ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਣਚਾਹੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਉਸੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹੁਣ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਸ ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ. ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਨੁਪਾਤ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਫੌਜੀ ਛਾਉਣੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1974 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹੇਗਾ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

**Banta Singh and others v. Union of India and others
(V. Kamaswami, C.J.)**

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ